

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

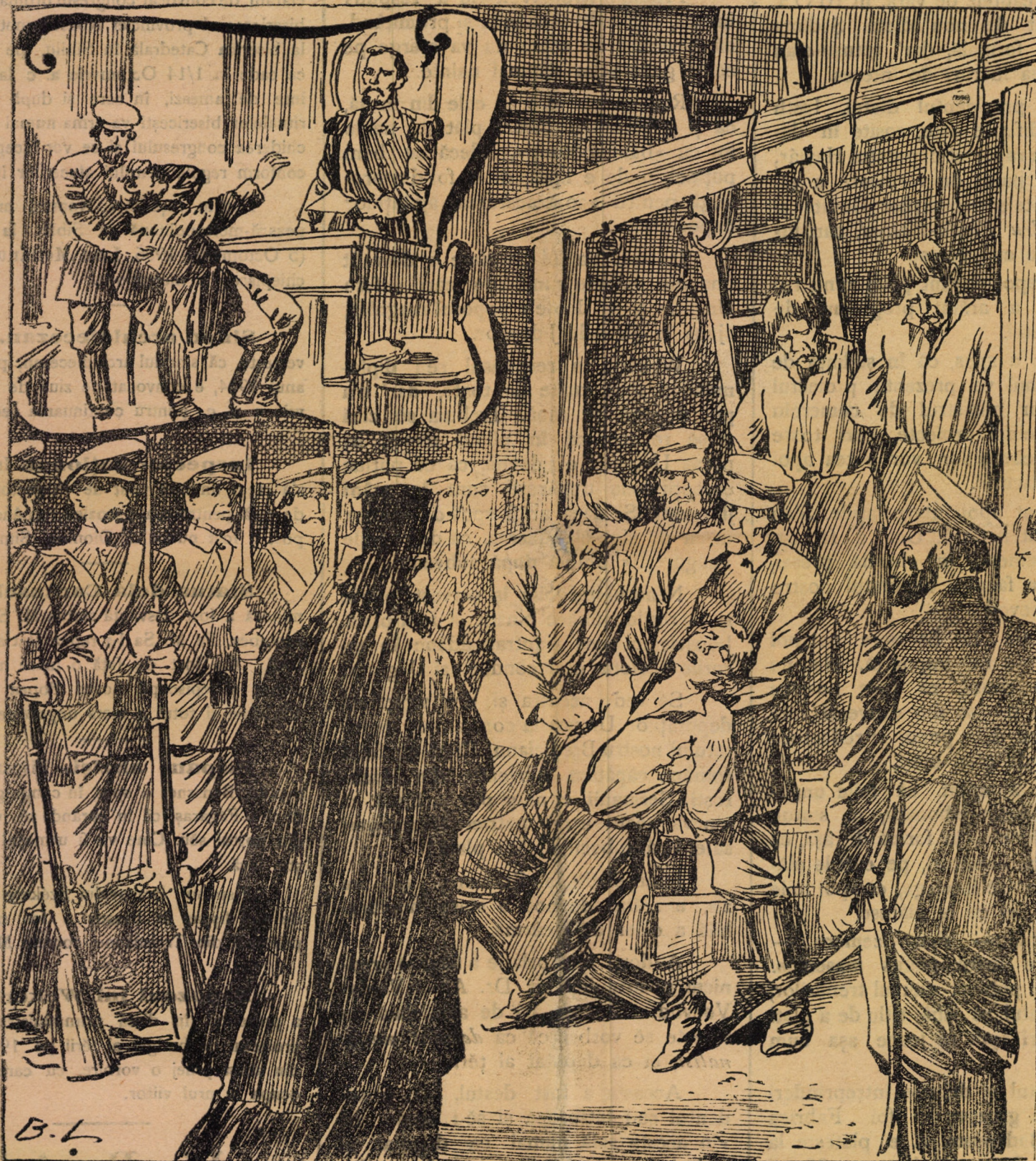
Apare în fiecare Duminică.

INSERTATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Esecutarea revoluționarilor.

Sunt groaznici și neiertători revoluționarii ruși, dar tot așa de aspru purced și deregătorii față de ei. Cei cari sunt prinși, sunt osândiți și executați fără cruțare. Chiar acum sunt numite judecătorii anume, cari judecă asupra revoluționarilor.

Judecătoria din Moscva a pertractat zilele aceste procesul a lor cinci tineri, cari în 20 Sept. c. au făcut spargere în un magazin de oglinzi și au dus de acolo 400 de ruble. Bani, firește, aveau să fie folosiți pentru se-

puri revoluționare. Ei au fost prinși, când fugeau și judecătoria i-a osândit pe patru inși la moarte și pe unul la temniță pe viață. Osânda a fost executată fără cruțare.

Unul din osândiți, Mozorov, un tiner de 19 ani, a cerut să vie la el un preot, și acestuia i-a mărturisit, că el s'a amestecat între revoluționari, fără să bage de samă și în urmă n'a mai putut scăpa de ei. Înainte de a fi executat, a amețit și așa a fost omorât. Astfel s'a dovedit, că Mozorov a fost un slab

revoluționar, căci dacă întri în șirul revoluționarilor trebuie să-ți tragi samă cu moartea.

Alți doi osândiți, Gavrilov și Smirnov, s'au purtat foarte curagios și în minutul execuției au strigat: »Trăiască revoluția«!

Chipul nostru ne arată scenele de execuție. Jos se vede tinerul Mozorov, iar de asupra e tatăl său, care venise să ceară eliberarea feciorului și aflând că a fost deja executat, a amețit și era să cază jos, dacă nu-l prindea un polițist.

„Călimdarul Poporului“ pe 1907.

A apărut »Călimdarul Poporului« pe 1907 cu cuprins bogat și împodobit cu frumoase ilustrații. Cine vrea să aibă o călăuză bună, o călăuză românească, să cumpere »Călimdarul Poporului«. E făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Intre ilustrații amintim: portretele Șaguna, Metianu, Regele și Regina României, Dr. Teodor Mihali, Oct. Goga etc.

Costă 40 bani și porto 5 bani.

DIETA.

După vacanțele de vară, în 10 Oct. c. s'a întrunit de nou dieta. Ședința primă a fost formală, dar' totuși s'au petrecut în ea lucruri de interes.

După-ce președintele dietei, Iusth a prezentat diferite acte, sosite în decursul verii, a raportat deputatul Haviár, că comisia a patra de verificare a verificat mandatele deputaților Dudits și Dr. Alecsandru Vaida-Voevod, cari fuseseră atacate cu protest.

A luat apoi cuvânt prim-ministrul Wekerle, și a arătat programul de muncă al dietei.

Wekerle a spus, că în ședința de Vineri guvernul va prezenta proiectul de budget, iar' ministrul de comerț va prezenta cinci proiecte, cari toate predându-se comisiilor vor putea apoi fi luate la discuție.

Au urmat apoi interpelațiile. S'au făcut două interpelații. Una a făcut-o deputatul Szemere, în chestia presei, iar' a doua a făcut-o deputatul nostru Dr. Vaida-Voevod.

Interpelația lui Szemere pe noi de-a dreptul nu ne împoartă. Nu ne împoartă din cauză, că foile noastre românești nu trăiesc din subvenții, ale noastre trăiesc dela popor și redactorii lor nu pretinde plăți mari.

Szemere a arătat, că foile ungurești nu le susțin abonații, ci statul, erarul, băncile etc. în formă de așa, că aceste publică anunțuri, pe cari le plătesc bine, dar' se înțelege, că apoi foile și atârână de cei ce le plătesc.

Anunțurile — zice Szemere — sunt în parte mare pictus masculus. Așa d. e. se publică mersul trenurilor, numai ca statul să aibă titlu de a plăti unele foi, cari apoi se joacă așa cum cântă el.

Așa statul și diferite întreprinderi plătesc sume grozave la foi. Fabrica Ganz din Budapesta d. e. plătește la foi, ca taxe de anunțuri, peste 90 mii de cor. pe an.

Statul apoi le face și alte favoruri. Szemere spune, că este foaie ungurească, care are câte 24 de bilete libere de călătorie pe trenuri.

Aduce apoi Szemere și date despre banii plătiți foilor de cătră stat.

Așa »Budapești Napló« capătă pe an 8700 cor. »Budapești Hirlap« 3500 cor. »Ujság« 7000 cor. »Népszava« 2800 cor. »Pesti Hirlap« 3500 cor. Pester Lloyd 9000 cor. etc.

Aci deputatul nostru Cortolan Bredicianu a întrerupt pe Szemere, spunând următorul adevăr:

— Foi naționaliste nu sunt între cele plătite, aceasta o constat.

(Strigăte din stânga: Foile naționaliste sunt plătite din Băcurești.)

Szemere arătând mai departe cum foile astfel plătite scriu la poruncă tot ce li se cere, falsificând adevărul, întreabă:

— Aceasta e civilizația modernă maghiară? Unde e procurorul? Nu mai există legea de presă? În urmă întreabă pe prim-ministrul, că în era aceasta »nouă« nu are de gând guvernul să încete de-a plăti mai departe foile.

Prim-ministrul Wekerle a răspuns îndată, spălându-și mâinile și promițând, că guvernul de acum nu va merge pe calea guvernelor de mai înainte.

Recunoaște însă în cele din urmă, că și guvernul de acum plătește unele foi cu »bani mărunți«, adică cu bani puține, unde e lipsă, d. e. foi din provincie pentru »contracarea agitațiilor naționaliste«.

Interpelația lui Szemere a desvălit una din multele rane, de cari suferă Ungaria și în deosebi poporul maghiar, ajuns în ghiarele J dovilor.

Wekerle în răspunsul său diplomatic a spus multe de toate, dar' n'a pus degetul pe rană. Trebuia să zică și să recunoască în plinul dietei, că presa Ungariei e jidovită, că cu puține excepții foile ungurești sunt în mâni jidovești. Și dacă ar fi spus-o aceasta, urma de sine clasificarea, că de ce foile »ungurești« umblă după subvenții.

Neașul maghiar își servește patria și lucrurile publice cinstit și fără plată. Jidosvismul însă a intrat adânc în șirurile acelor, cari conduc azi Ungaria.

Să vede aceasta și din strigătele deputaților Unguri la constatarea deputatului nostru Bredicianu. Ci-că noi foile române căpătăm subvenție din Băcurești. Sărmanii, ei nu-și pot închipui că cineva poate servi patriei și națiunii sale fără subvenții, fără plată!

Interpelația lui Szemere, cum am zis, a arătat de nou o stare deplorabilă a celor dela cârmă.

A doua interpelație a făcut-o vrednicul nostru deputat, Dr. Alecs. Vaida-Voevod. El a zis, că de astă dată nu voiește să vorbească ca deputat naționalist, ci ca deputat al țării.

Aceasta a fost destul, ca președintele să-l întrerupă și să-i spuie, că »în acesta sală numai ca deputat al țării poate vorbi.« Tot istoria veche, că adică deputații nostri nu sunt deputați naționaliști nu sunt deputați ungari, ci maghiari. Lumea președintelui Iusth vrea să se înșele și dacă așa vrea, e treaba ei.

Dl. deputat Vaida a cerut drepturi pentru feciei și posibilitatea, ca și femeile să se poată cultiva liber.

Cu aceasta s'a sfârșit prima ședință a dietei.

Sibiu, 12 Octomvrie n.

Congresul național-bisericesc al bisericii noastre gr.-or. române, care se întrunește tot la trei ani, este convocat pe 1/14 Oct. la Sibiu.

Convocatorul e următorul:

IOAN, din îndurarea lui Dumnezeu archiepiscop al bisericii ortodoxe din Transilvania și metropolit al Românilor gr.-ort. din Ungaria și Transilvania.

Presfinților frați episcopi, venerabilelor conzistore eparchiale, onorabililor deputați congresuali, iubitului cler și popor din provincia Noastră metropolitană: dar și milă dela Dumnezeu și salutarea noastră cordială!

Având în vedere §§. 151 și 152 din Statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat congresul ordinar național-bisericesc al provinciei Noastre metropolitane la biserica Catedrală în Sibiu, pe Duminică ce cade în 1/14 Octomvrie a. c. la 9 ore înainte de amiază, în care și după terminarea ritualelor bisericesti va urma numai decât deschiderea congresului și se vor începe lucrările conform regulamentului afacerilor interne.

Dat în reședința Noastră archiepiscop-pească-metropolitană în Sibiu, la 22 Sept. (5 Octomvrie) 1906, Ioan Metianu m. p., archiepiscop și metropolit.

Sinod archidiecezan. »Unirea« vestește, că sinodul archidiecezan, prorogat în anul 1904, e convocat pe ziua de 22 Noemvrie n. a. c., pentru continuarea ședințelor.

Inspector național. În Bucovina s'a creat un nou post de inspector național de țară pentru toate scoalele române. În acest post a fost numit dl. Dionisie Simionovici.

Statua dela Caransebeș. Duminică a fost desvălită statua M. Sale în Caransebeș. Pe M. Sa l-a reprezentat archiducele Iosif. Au fost de față o mare mulțime de popor și episcopii nostri Popea și Hossu-Vorbire și totul a mers ungurește.

Fispani abziși. Fispanul Făgărașului, Banszner a spus în congregația comitatului Făgăraș, că în curând se va retrage din postul său. Cine va fi urmașul lui, nu se știe încă.

Fispanul Brașovului Székely a abzis, și de nou fispan în Brașov a fost numit proprietarul din Treiscaune, contele Mikeș.

Esopozeul lui Wekerle. Vineri a prezentat în dietă prim-ministrul Wekerle proiectul de budget al țării pe 1907, tinând din acest prilej o vorbire, cu care ne vom ocupa în nrul viitor.

Din România.

Manevrele.

Manevrele regale române se încep la 15 Octomvrie n. sub conducerea Regelui Carol și se sfârșesc la 19 Octomvrie cu o mare revistă a trupelor, la care va lua parte și Regina. Manevrele vor avea loc între Ploiești și Buzău.

„Impăratul Traian“.

România s'a mai îmbogățit cu un frumos și mare vapor, care va purta

cel mai ilustru nume din trecutul nostru, numele de »împăratul Traian«. Botezul vaporului se va face în 16 Oct. c. în fața de față a Regelui Carol și a ministrilor.

Statua lui Alecsandri.

Am pomenit și de alte ori, că marelui nostru Alecsandri îi se ridică o statuă în Iași. Statua acum e gata și desvălirea se va face în 27 Oct. n. c. La serbările, ce se vor da din acest prilej, va fi de față și Regina.

Dela espoziție.

Escursionistii Olteni, cari au fost primiți cu mare căldură în România, au depus cununi la statua lui George Lazar și M. haiu Viteazul.

— Acum espoziția e cercetată și de țărani din România. Săptămâna trecută au vizitat o 375. de țărani din județul Roman.

DIN LUME.

Parlamentul Persiei.

În 7 Oct. c. a fost deschis parlamentul persan, de către Șahul Persiei. La deschidere au luat parte diplomații, fruntașii statului, preoțimea și reprezentanții armatei.

În vorbirea de tron, cetită de guvernatorul din Teheran, se zice, că Șahul se ocupă de 8 ani cu gândul de a da constituție Persiei. Crede, că poporul persan e destul de copt, ca să se guverneze pe sine.

Vorbirea a fost primită cu mare plăcere.

Din Rusia.

Primministrul Stolipin a declarat, că duma viitoare se va întruni în Februarie anul viitor.

Dorința guvernului este, ca să poată lucra în înțelegere cu duma, dacă însă dumă nouă se va purta ca cea veche, va fi și ea disolvată. Alegerile se vor escrie în curând.

Țarul a sosit acasă de pe apele finlandeze, dar Țarina și copii au plecat în Germania, la Darmstadt, de unde e Țarina. În Darmstadt s'au luat măsuri deosebite, pentru siguranța familiei domnitoare rusești.

Afaceri învățătorești.

În curând se întrunesc în două locuri, în Blaj și Bistrița învățătorii noștri gr. cat. Se întrunesc, ca să discute lucruri pedagogice, din sfera învățământului, dar de astădată se va discuta și chestia urcării salarelor.

După informațiile, ce le avem, învățătorii noștri în afacerea aceasta vor întâmpina greutăți, dar aceasta se nu-i descurajeze. Până acum am ajuns atâta, că chestia e pusă la ordinea zilei. Do- vadă, că și organele oficioase se ocupă cu ea. »Telegraful Român« scrie în loc de frunte un articol, din care dăm următoarele, pe lângă părerile unora din cei mai valoroși învățători de ai noștri:

Comunele cele mai avute bisericești se caute și din mijloacele lor proprii să contribuie la îmbunătățirea salariului învățătoresc, iar de comunele mai sărace se se îngrijesc dieceza respectivă, creând, ori unde există, augmen- tând fondurile școlare eparhiale, pentru ca din acestea se se poată face ameliorarea salariului învățătoresc în comunele sărace bisericești. E

o datorință aceasta, dela împlinirea căreia nu ne putem subtrage, fără a ne face vinovați de periclitarea școalelor noastre confesionale și a bisericei noastre naționale.

Augmentarea fondurilor acestora s'ar putea face, atât prin colecte benevole cât și prin dotarea lor cu anumite procente din venitele celorlate fonduri eparhiale, ori apoi pe alte căi potrivite și stabilite din partea eparhiilor.

Nu putem însă să nu ne spunem și pă- rerea, că paralel cu aceste măsuri sunt datori și învățătorii înșiși să se înmulțească venitele, prin cultivarea grădinilor de pomi, de legume, prin purtarea unei economii raționale rurale, prin scrieri literare etc., etc., tot atâtea izvoare, din cari învățătorii altor confesiuni scot venit frumoase. Câți învățători nu sunt chiar dintre ai noștri dela sate, cari ocupându-se cu po- mologia, legumăritul, apicultura, etc. au ajuns la izvoare bune de câștig, și au putut crește câte 2—3 fii pe-la școalele din orașe. Alți în- vătători iarăși din rodul grădinei școlare, află- toare în folosința lor, își provăd casa peste tot anul cu cele de lipsă. Ba sunt unii, cari în lipsă de pământ învățătoresc, iau pământ în arândă, și cultivându-l bine și rațional, își for- mează izvor bun de venit,

Când dar' atragem atențiunea celor în drept asupra dorinței juste a învățătorilor no- stri de a li-se îmbunătăți salariile, nu putem să nu le punem la inimă și acestora, precum și preoților, râvna de a căuta întâiu ei să-și îmbunătățească singuri soarta și venitele, prin muncă și sârguință.

I.

Frați învățători!

Causa ardentă ce ne-am pus de gând a o îndeplini, tot mai bine și mai îngrabă să apropiem de realizare. Ameliorarea sortii noastre nu se mai poate amâna de pe-o zi pe alta. Cuțitul a ajuns la os și nu mai putem răbda mai mult. Ziua cea mare și însemnată pentru noi va răsări în curând pe orizont. Chestia aceasta, precum și determinarea zilei Congresului e o temă prea grea de rezolvat. Numai vreo câți-va învătători nu o pot isprăvi, dacă nu cu toții vom sta întru ajutorul lor.

Fraților la Blaj pe zilele de 23—24 a luni Octomvrie stil nou e convocată adunarea generală a învățătorilor gr.-cat din diecesa Blajului. La această adunare iau parte din fie care protopopiat câte 2 învățători ca delegați. Ar fi tare consult, ca și din alte diecese române gr.-or. și gr.-cat. ale Ungariei să se presinte cel puțin câte (4) patru colegi români mai chemați și devotați, pe zilele acestea la Blaj, spre a se pune în conțelegere cu acei colegi din diecesa Blajului și a defige odată în unire ziua, programul și locul unde se ne ținem Congresul dascălesc. Iar de- cisiunea lor va fi valabilă pentru toți, și pentru tot statul învățătoresc din Un- garia. Dar' mai ales acei colegi, cari sunt favorizați de soarte cu o stare materială mai bună, vor îndeplini și o sfântă datorință față de noi, dacă nu prețetează a se presenta la Blaj pe terminul mai sus, unde vor avea să hotărască asupra îmbunătățirii sortii tu- turor învățătorilor români din Ungaria. Căci se nu uităm fraților, ce bine ne prinde nouă un salariu mai bun ori cât de bogăți se fim, dar' cu atât mai bine la bătrânețe o penziune mai mare:

ca cum am avea-o după un salariu numai de 600 cor. s'o primim.

Fraților, nu lăsați acest prilej bun din mână, fără ca să mergem la Blaj din fie care diecesă câte 4 învățători. La revedere în Blaj pe 23—24 Octomvrie stil nou. Georglu Clugudean inv.

II.

Fraților învățători!

Pe zilele de 23—24 st. n. ale acestei luni e convocarea generală a »Reuniunii învățătorilor gr.-cat de Alba- lulia și Făgăraș«.

Ar fi de dorit, ca cu acest prilej să ne prezentăm în număr cu mult mai impunător, ca ori și când altă dată. O cere aceasta dela noi menirea și scopul pentru care ne am dedicat carie- rei dascălești și o cer chiar și interesele noastre celea mai vitale.

În coloanele acestei foi de un timp relativ destul de lung se tractează cu mult interes salarisarea învățătorilor și cu drep cuvânt.

Strigătele noastre desperate și drepte trăbuie să umple de îngrijire pe toți binevoitorii acestei țări, așa că meritul nu ni-se mai poate contesta și e de datorința noastră ca lupta începută se o sfârșim cu bine. Pentru aceasta, de urgență propun și vă rog fraților învătători din vasta noastră archidiecesă presentați-vă la adunarea generală ce se va ținea în Blaj, cu o zi mai din- ainte, așa că în 22 curente, și cel mai târziu la oara 2 d. a. se ne con- centrăm în fața sau chiar în institutul nostru preparandial.

Gândul meu este, că adunându-ne aicea se ne sfătuim cu toții asupra celorce vor urma, și aceasta întrunire se și formeze în înțeles restrâns, un fel de congres extraordinar.

De aici apoi vom bate la inimile autorităților noastre bisericești și ne vom ști afla calea pe care se purcedem.

Până atunci însă se ne formulăm propuneri, memorii etc. și lucru de căpătenie, se ne prezentăm ca un corp compact, cult și numărös. Adunările despărțămintelor încă să se țină numai după aceasta consfătuire.

Așa dar', cu aceasta ocaziune, nu numai cei oficioși și 2—3 neoficioși, ci vie toți, dar' toți aceia cărora le zace la inimă mântuirea noastră din ghiara sărăciei.

Salutându-vă pe toți cu dragoste colegială, până la revedere, rămân al vostru frate,

Isidor Dopp.

III.

Primind invitare atât din partea redacțiunii acestei foi cât și din partea st. coleg Clugudean, că ce zic la »Che- stiunea învățătorească« apărută în nr. 32 al »Foi Poporului«, permițindu-mi timpul m'am hotărât a satisface acestor dorințe.

Am cetit în foile române, dar' mai cu samă în aceasta foaie, părerile mul- tor colegi, dar' celea mai multe m'au dis- gustat, căci erau prea esagerate, ear' unele ridicole chiar. Unii poate scriu la chestie și numai se se laude, că și ei au zis ceva, pe când dacă și își ceteau manuscriptul cu înțeles, până nu-l da destinațiunei, sigur îl arunca.

Dar' nu mai lungesc vorba și zic cumcă dacă vedem starea miserabilă a învățătorilor români peste tot, nesmintit ar trebui să exclamăm într'una: urcare de salariu de cel puțin 1200 cor. căci munca prestată e grea și lipsele sunt multe. Azi trebuiesc clase multe, examene grele, spese însușite ca în trecut, ear' dascălul trebuie să fie la nivoul chemării sale și să merite numele de luminător al poporului. Azi nu mai umblăm cu zeche de lână și cioareci, căci ne desprețuiesc. Lumea a înaintat și zeu și noi trebuie să ne acomodăm ei, ca să nu fim arătați cu degetul.

Chestiunea cu urcarea salariului la 800 cor e o chestiune veche. Învățătorii din archidieceza Blajului o știu aceasta, căci de doi ani li-e înaintată cererea la Prea Venevatul Ordinariat din B'aj, numai cât nu s'a dat încă răspuns. Ca un semn de răspuns la aceasta grea chestie s'a dat cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor gr. cat. din archidieceza în anul 1905: vorbirea Exelenței Sale a Metropolitului Dr. Victor M'háyi. Era într'una accentuată lucrarea rațională a pământului. Semn acesta că chestia e grea de deslegat. Vezi bine, mulți dintre învățători erau rău supărați, că după atâta studiu și spor ce fac, în loc de răsplătire sunt îndrumați să lucreze pământul. Ba chiar mulți ziceau: atunci de ce am învățat? Dacă lucrăm pământul trebuie să lipsim din școală; dacă purtăm economie întinsă, datorința față de școală n'o putem împlini, s'apoi eacă controlorii ni's la spate. Un ceas numai nu te află în școală și ai pățit-o. Trebuie să ți alegi dară: ori învățător ori plugar.

Acestor vorbe trebuie să le dăm crezământ, căci le vedem minut de minut.

Până aci toate-s bune și așadar să cerem urcarea salariului învățătoresc.

Când omul voiește a face ceva, totdeauna trebuie să știe înainte cam în ce chip, s'ar isprăvi aceea. Chiar și aci cu urcarea salariilor trebuie să ne cugetăm, că oare de unde să ni-se urce salariile?

Eu văd și cred pe deplin că Metropoliții noștri ar face totul pentru învățători, dar' dacă nu-i putere sunt siliți a ne îndulci cu alte sfaturi.

Statul ne-ar ajuta până la un timp și pe când ne-ar fi mai bine în căruță, ne-ar răsturna. Statul îți dă ajutorul cu o mână, dar' cu cealaltă îl ia.

Fie-mi permis a aduce cazul chiar a st. coleg Ciugudean. Dinsul ar fi supărat, că deși senatul școl. unde servește ca inv. și-a dat învoirea ca întregirea să se ceară dela stat, totuși Prea Ven. Consistor n'a voit să aproabe acest paș.

Prea Ven. Consistor aceasta n'a făcut-o din răutate, ci după chibzuința sa cea mai bună. În cât știu st. coleg Ciugudean are încă ajutor de stat cam 300 cor. plus primul cuincuenal, prin urmare 400 cor. ear' de i-să făcea întregirea avea 600 cor. (Să fiu scuzat dacă greșesc, dar' asta tot e un exemplu bun). Azi st. coleg Ciugudean o duce bine cu insp. școlar, dar' că peste un an cum a ducea-o nu știm. Destul că numai ceva de nu i-ar con-

veni, ar eșea școala și pe inv. apoi s'a isprăvit cu ajutorul statului. Statul se poate gândi și așa: De ce se dau eu la o școală confesională ajut de 7—800 cor. pe când cu acești bani pot aproape susține un învățător de al meu. Venind acestea cazuri înainte: învățătorul și-ar pretinde salariul, comuna bis. n'ar avea de unde plăti, prin urmare școala e pierdută.

Deci urcare de salariu cu ajutorul statului se nu poftim, căci ne primejduim pe noi și școalele noastre.

Să pretindem urcarea salariului, dar' din alt loc. Unde se poate din repartiții, ear' unde nu, din alte ajutoare.

Mișcarea aceasta a învățătorilor sigur nu era, dacă organele superioare întocmeau lucrurile de cu vreme pentru scoaterea regulată a salariului învățătoresc. Când aceasta s'ar fi întâmplat, nu am auzi atâtea văicăreli.

Spre liniștirea tuturor zic, deși nu-s competent: să așteptăm cu nerăbdare adunarea din Blaj din acest an, unde sigur se va vorbi de aceasta. Prea Ven. Consistor cred că va da răspunsul cuvenit, pe care știindu-l ne vom putea acomoda.

Că de aci încolo vom avea a lucra mai mult pentru cauza învățătorescă, se ne înbucure faptul că s'a făcut alianță învățătorilor (statutele sunt la guvern spre aprobare).

De o cam dată atâta.

Chimu.

Serate de-ale meseriașilor români.

Un act ideal, un act de înaltă recunoștință din partea »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, am semnalat Joi la 27 Sept. n. c., în ședința literară a 9-a. Dl. v.-prezid. Poponea prin o cuvântare măduoasă, scoțând în relief progresele, ce Reuniunea sodalilor le face în toate trebile meseriașilor noștri mai ales, de când aceasta e condusă cu atâta abnegațiune de actualul ei prezident, dl. Vic. Tordășianu, aminteste, că Reuniunea în semn de mulțumită și recunoștință, n'a fost în stare să-și manifeste într'alt mod gratitudinea sa atunci, când prezidentul nostru a ținut să pășească la taina căsătoriei cu distinsa profesoară Eugenia Iovescu, decât întemeiând un așezământ, de numele căruia să lege pentru vecie numele iubitelui prezident și al soției sale, așezământ de roadele căruia să beneficieze fetele sărace, fiitoarele soții de meseriași. Nu sumele ne'nsemnate, zice dl. Poponea, pe cari noi, din sudoarea feței le-am rupt la întemeierea »Fondului Victor și Eugenia Tordășianu« pentru înzestrarea fetelor sărace și cu alipire către Reuniune, constituiesc faptul recunoștinței, ci partea ideală, numele și menirea fondului, carea în veci va reaminti binefacerile, de cari părtaș ne-a făcut bunul nostru prezident. Predând libelul cu suma de 56.50 cor., dorește, ca fondul în scurtă vreme să fie în stare a îmbrăia ajutoare fiitorilor membri, cari vor lega căsătorii.

Dl. notar S. Duca, care a avut sarcina grea a adunării sumelor, baza fondului, predă 5 cor., datorite de oaspeții nou căsătoriților membri ai corului, Panfilie Crișanu, sodal lăcătuș și Ana Ciontea, la cununia cărora corul mixt a executat cântările ocazionale.

Dl. Tordășianu, luând în primire libelul, mulțumește pentru noua surprindere făcută de iubii meseriași, promite a apela la toți oamenii de bine pentru înmulțirea fondului și

totodată depune în numele său și al soției sale, 38.50 cor., drept completare a fondului la suma de 100 cor.

Vorbind despre importanța acestui fond, ne numinează cele peste 20 cazuri căsătorii legate între membrii Reuniunii cu fete din cor și asigură, că ajungând fondul să poată fi activat, numărul căsătoriilor va crește spre întărirea și înflorirea noastră a tuturor.

(Va urma.)

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. »Mariana« își va ține adunarea generală luni în 22 Octomvrie st. n. a. c. în Bistrița (Besztercze) în sala școlii conf. gr.-cat., la care se invită cu stimă a lua parte atât domnii membrii cât și on. public interesat de cauza învățământului.

PROGRAMA:

1. Membrii la 1/8 oare a. m. asistă în corpore la serviciul divin în biserica gr.-cat. din Bistrița.
2. La 9 oare deschiderea adunării.
3. Esmiterea comisiunilor: a) pentru verificarea protocolului; b) pentru înscrierea de membrii noi; c) pentru criticarea prelegerei practice.
4. Lecțiune practică de 1/8 oară din comput cu elevii cl. I. prin membrul Antoniu Domide, prof. preparandial în Gherla și în legătură cu această o explicare pedagogică a metoadelor celor mai nou și logice.
5. Raportul anual despre activitatea reuniunii.
6. Raportul casarului și pertractarea preliminarului de buget pe 1907.
7. Raportul comisiei cenzurătoare.
8. Citirea disertațiilor: a) »Statul învățătoresc și înălțarea auctorității lui«, prin Gavril Hordoan, învățător gr.-cat. în Bileag. b) »Rolul și datorința femeii în educațiunea de astăzi« prin Virginia Grivase, învățătoare gr.-cat. în Borgo-Tiha.
9. Raportul comitetului asupra propunerilor date acestuia spre studiere de către adunarea generală din anul trecut și pertractarea proiectului de statute pentru fondul de înmormântare a membrilor ordinari a acestei reuniuni.
10. Raportul comisiunilor de sub pct. 3, lit. b), c).
11. Pertractarea propunerilor insinuate la președinte cu 24 oare înainte de adunare.
12. Statorirea timpului și locului pentru adunarea generală viitoare.
13. Alegerea amplotiașilor reuniunii pe un nou period de 3 ani.
14. Închiderea adunării.

Nășud, la 27 Septemvrie 1906.
Presidiul reuniunii învăț. gr.-cat. »Mariana«:
Ciril Deac, vicar. for. episc. Clement Grivase,
președinte secretar.

Altoi de vânzare.

Comitetul central al »Reuniunii române agricole« pune în vânzare Luni în 15 Octomvrie n. c. dela ora 9 dimineața mai multe sute altoi meri de 4 ani, bine formați și de soiuri alese. Vânzarea se face sub conducerea membrului din comitet, dl. Teodor Andreiu, în grădina din Walckmühlgasse Nr. 10, cu prețul de 50 bani în sus bucata.

Sibiu, 8 Octomvrie n. 1906.
Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«:
Pantaleon Luonja, Vlo. Tordășianu,
președinte secretar.

„Foaia Poporului“ — foaie politică.

Nou abonament la „Foaia Poporului“.

În 10 Octombrie c. se deschide dieta și deputații nostri vor lua parte la discuții.

„Foaia Poporului“ va aduce vorbirile și luptele lor politice, și mersul politicii la noi.

Ca doritorilor de cetire să putem înlesni abonarea „Foi Poporului“, deschidem ca de obicei și eu 1 Octombrie a. c. un nou abonament la „Foaia Poporului“.

Abonamentul e de două feluri, anume:

1. Se poate abona „Foaia Poporului“ pe o jumătate de an, din 1 Oct. până în Aprilie.

Prețul acestui abonament e 2 cor. 20 fl.

2. Se poate abona foaia pe 3 luni, din 1 Oct. până în 31 Dec. a. c.

Prețul acestui abonament e 1 cor. și 10 bani.

Atragem luarea aminte a cetitorilor și în deosebi a iubitorilor nostri țărani asupra „Foi Poporului“, care e făcută anume pentru ei și este cât se poate de ieftină.

Abonații primesc la sfintele sărbători ale Crăciunului un frumos dar de Crăciun, trebuincios în fiecare casă.

Cu acest prilej facem luătorilor aminte pe iubitorii nostri cetitori și asupra „Bibliotecii Foi Poporului“, făcută anume pentru popor. Au apărut până acum 8 broșuri, fiecare costă 20 bani. Toate opt 1 cor. 60 bani și poartă 10 bani. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la foate.

Asemenea se poate trimite și prețul la „Călimarul Poporului“ pe 1907, care a apărut, cu cuprins bogat și ilustrații frumoase.

Prețul unui exemplar 40 bani și 5 bani. poartă.

Soia la expoziția din București.

Între articolii economici din România, planta de nutreț *Soia*, își are și ea pavilionul său la expoziția din București, aranjat de marele propagator al prăsierei Soiei în România, Dr. A. Urbeanu.

Pavilionul a fost deschis săptămâna trecută și în el se află espuse de dl Urbeanu mai multe produse (mâncări) din aceasta plantă, care credem, că va deveni un prețios articol de hrană și la noi.

Cu prilejul deschiderii, dl comisar Dr. I. Istrati a ținut o vorbire mai lungă, recomandând *Soia*, ca plantă de nutreț pe lângă cucuruz și între altele a zis următoarele:

»Soia a întipănat până acum greutatea de a se răspândi, pentru-că oamenii n'au știut cum s'o întrebuințeze. Oameni cu tragere de inimă se formă o societate pentru a răspândi *Soia* la sate.

»Ca un început pentru această propagandă pun la dispoziție un teren și o casă la Câmpina, unde în fiecare Duminică se se predea modul de a găti bucate din *Soia*. Și aci se vor putea aduce anume țărance, din fiecare sat câte una.

»Cu *soia* nu trebuie să se facă experiențe. Ea crește pretutindeni în România și s'ar putea zice că e încetățenită la noi. În această privință am făcut și eu însumi o experiență.

»Până ce vom putea crește din nou vite de lapte, până ce vom putea renoi imășurile noastre, până atunci să ne folosim de însușirile extraordinare ale soiei.

După deschidere dl Dr. Urbeanu dând diferite explicații, a oferit persoanelor de față diferite produse ale soiei, frumos și gustos pregătite: mămăligă, pâine, colaci, turtă, lapte, brânză, ulei etc.

Toată lumea a rămas surprinsă de gustul plăcut al diferitelor preparate și aproape nu și credea ochilor, cum toate acestea au fost pregătite din boabele ce se află închise în păstăile numite plante.

— Eată un indemn de-a ne gândi și noi la prăsierea Soiei, în această lume scumpă.

A XVI-a expoziție de vite

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

I. Programul

expoziției de vite, ce se va ținea Duminică, la 21 Octombrie n. 1906 în comuna Săsciori.

1. Cu scop de a înainta economia de vite, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“, va aranja la 21 Oct. n. 1906 în comuna Săsciori, o expoziție de vite împreună cu distribuie de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astă-dată la vite cornute cu excepțiunea caprelor.

2. Expoziția se va ține în ziua amintită, începând dela 10 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Expoziția se va ține pe locul numit „Zăvoiul comunal“.

3. La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele Săsciori, Căcova, Sebeșel, Laz, Deal, Loman, Răchita și Căpâlna.

Pentru vitele aduse afară de Săsciori se cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele în timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie espuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

4. Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte și dispozițiunile luate. — Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită respective grupă de oi să alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

5. Esponenții sunt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribui douăzeci și nouă de premii în suma totală de 200 cor., datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume se vor distribui următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rassa indigenă și străină.)

a) tauri de 3—5 ani: 1 premiu de 16 coroane;

VESELIA.

Foia glumească a „Foi Poporului“. —

Dacă n'a avut mai mult.

— Anecdota. —

Nu știu când, dar știu c'odată
Un Țigan din Mihăiești
Mi s'a duse să slujească
La boieri în București.

Și mergând în cale lungă
Însătit și mort de foame
Întâlnește într'un codru
Un domn și vre-o două doamne.

»Să vă deie domnul bine
Și la mulți ani bucurie
Zile lungi, viață lungă
Să trăiți în boerie.

Dați-mi, fie-vă pomani
O bucată, ori vre-un ban

Că s'a flămând, de gândești doamne
Că nu am mâncat de-un an.

»De n'ai mâncat, — zise domnu, —
Io nu te pot ajuta,
Că suntem drumari ca tine
Și-apoi noi ce vom mânca?

»De i așa, apoi jupâne
Las' că n'ată mi-li da.
Și cum zise, mi-l înhață
Până sufletu și-l da.

Judele prinzând de veste
C'ast Țigan din Mihăiești
A făcut omor de oameni
Când a mers la București.

Deci mi l prinde și-l întreabă:
»Spune-mi drept, adevărat,
Că la domnu ce-l uciseși
Căți gologani ai aflat?

— »Căți s'aflu, — numa unu,
Numa unu am aflat.

— »Și nu ți'o fost ție milă,
Și nu ți'o fost și păcat.

Să omori omu pe cale
Pentru'n biet gologan slut?
— Ce s'a fac, — zise cioroiu —
Dacă n'a avut mai mult.

Teodor A. Bogdan,
înv. în Bistrița.

Mărunțișuri.

Cum a furat Țiganul calul.

— Apoi cum de mi-ai furat tu calul, mîi Țigane? întrebă Românul pe Țigan care ședea pe cal în tîrg.

— Apoi așa, om de cinste, alduiască Dumnezeu cîntea și fața d-tale, că io veneam la tîrg pe ulița cea strîmtă, unde calul hăsta era culcat de-a crucișul uliții. Acum eu voiam să-i trec pe la cap: m'a mușcă: vreau să-i trec pe urmă p' din napoi: m'a lovi; atunci ma gîndii că sa trec pasta el, însă cînd era un picior al meu dincoaci, unul dincolo, calul sa sculă cu mine, o porni în goana și nu se opri decît haici în tîrg, mîncate-ași.

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junci, junice și tăureni de 1—3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.;

d) viței și vițele de 1/4—1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.;

b) noatini din 1906: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1906: 1 premiu de 6 cor., 2 premii de câte 4 cor. și un premiu de 2 coroane.

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

II. Premiarea.

1. In scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul constând din domnii: Pantaleon Lucaș, I. Schöpp, primpretor în Sebeșul-săseș, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Ioan Chirca, Petru Draghici și Dr. Ioan Stroi, toți din Seliște; Romul Simu, Vic. Tordășianu, Dr. Petru Șpan, Vasile Stan, Oprea Șteflea și Andrei Teodor, toți din Sibiu; Ioan Popescu din Sibiu, Iacob Bogdan, Pavel Precupescu, George Aleman și George Morariu, toți din Săsciori; Vasile Preda și Ioan A. Oancia, ambii din Cacova; Vasile Duvlea lui Iosif, Avram Zemora și Pavel Pervu, toți din Sibiu; Ioan Cucuian, Ilisie Colhon și Savu Cățana, toți din Laz; Ioan Moga și Cosma Tonescu, ambii din Căpâlna; Vasile Bădilă, Ioan Bogdan și Vasile Coman, toți din Deal; Ioan Alisie, Nicolae Petrașcu și Petru Cucuian, toți din Loman; Iepure Ioan, Prodan Ioan și Voinea Ioan, toți din Răchita. Membrii absenți, sau împedecați dela vot, se înlocuiesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai de aproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor espuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și esponenții să nu înruiască câtuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. In ședința, ce urmează esaminării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La caz de voturi egale decide soarta.

Asupra fiecărei premieri se votează deosebit.

5. Esponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subserie de președinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sârbătoresc, ținându-se mai întâi o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a esponenților și publicului întrunit.

Esponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului“.

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul, scris de președintele și secretarul juriului, se păstrează în arhiva Reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiere.

A. In general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încurajarea adevărată propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vedită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, alteum defectuoase încâtva, se pot premia în rând cu vitele oarecum deservite. Intervenind împrejurările de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dar' nici măcar în totală lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărît rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia, cari au spus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie 1/4 de an cel puțin.

5. Acelaș esponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în eutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. In special.

I. Bovine (viței, vaci, tauri)

1. Ca vrednice de premiat se considera mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcote se va da întâietate vitelor de rasă curată.

2. Intre scăderile, cari nu îngăduie premiarea, se numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urite etc.)

3. Ca semne de lapte mult se considera trup prelungit, piept larg și foale serpuite de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țife moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărte, coapă lătareată, piele mișcătoare, păr moale.

5. Ca bune de muncă se considera mai cu seamă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiuri vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rassa țigale și stogoșe se preferă rasei bărsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“, ținută la Sibiu, în 19 Septembrie n. 1906.

Pant. Lucaș,
președinte.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Poesii populare.

— Adunate de pe ici de pe colea. —

Greblate și netezite
Și la lume împărțite.

de Parteni Giurgescu.

(Urmare și fine).

Ală, ști necazu bine
Care-l trage ca și mine,
Ală, ști necazu meu
Care-l trage ca și eu.

De-ar avea pământu toate

Eu cu mândra l'as întoarce,

De-aș avea de ce-l ținea

Cu mândra l'as răsturna.

Voie bună când și când

Supărarea nu-mi dă răd,

Voie bună mi se gata

Supărarea umblă roată.

Neci nu fur, neci nu omor

Nu pot trăi în Ponor,

Neci nu spânzur, neci nu bat
Nu pot trăi 'n al meu sat.

Seracă barbă cărunță

Ce copilă te serută,

Barbă sură pe mărgele

O vai de zilele mele.

De când beau cu mândra'n șopru,

Mi-o mâncat carii colopu.

Serăcia, neaverea

Bea la crismă cu mușerea,

Inchină la pungă goală:

Să trăești straiță ușoară.

Haida mândruță în lume

Nu-i popă se ne cunune

Numa-i noi cu vorbe bune,

Este unu 'n Huedin

De cunună om străin.

Tiner fui

Minte n'avui,

Betrâni

Și bolunziu.

Bade, pălărie nouă

Nu ținea calea la două,

Ci-o ține numai la una

La care-i pune cununa.

Ce te legeni bradule

Bradule mălinule?

Ce te legeni așa tare

Fără vânt și fără boare?

Da cum nu m'oi legăna

Că mâne dimineată

Vin trei mesteri din trei lături

Cu trei hoate de securi

Să mă taie

'N trei sfărtaie

Să mă pue pe trei cără

Să mă ducă'n altă țară

Să mă facă temnicioară,

Temnicioară robilor

Voie bună domnilor,

Temnicioară la voinici

Supărare la părinți.

Cum să împlătim orzul de bere?

(Urmare și fine.)

III. Toba vatamă ori sferimă boanele:

1. Când se învârtăște mai repede de cum ar trebui.

2. Când toba nu e bine așezată și unul dinții sunt puși prea sus.

Toți dinții în toba trebuie să fie așezați la aceeași înălțime.

3. Când coșul stă prea aproape de toba. În cazul acesta trebuie să-l lărgim.

4. Când coșul nu este asemenea, ci la un capăt este mai aproape de toba decât la celălalt.

În cazul acesta ne uităm pe găurile, cari sunt de laturile mașinei și-l potrivim bine.

IV. Când mașina e nouă și dinții nu sunt tociti, e bine dacă mai lărgim coșul mașinei și așa împlătim.

V. La mașinele folosite dinții sunt mai tociti la mijloc decât la capete. Dinții astfel neegal tociti nu împlătesc bine, ear' dacă apropiem coșul de toba, dinții la cete două capete a lor vatamă ori sferimă grăunțul. În cazul acesta pîlim dinții tobei la cele două capete netocite și îl facem asemenea, sau punem pe toba alții noi.

Dacă vârful dinților din coș e tocit, atunci îi scoatem afară, îi ascuțim și facem asemenea.

VI. Când mașina e nouă așezarea coșului o facem după cum ne arată împărțirea, ce se află pe laturea mașinei. La mașinile vechi împărțirea aceasta nu este sigură, de aceea ne uităm pe găurile, ce sunt de ambe laturile mașinei de împlătit, cum este așezat coșul și grijim ca în întreaga lui lungime să fie asemenea.

Când și de ce zdrobește boanele aparatul de curățit țepele?

Dacă toba nu vatamă ori zdrobește boanele și totuși aflăm în sac boane zdrobite ori vătamate, atunci vina o poartă aparatul de curățit țepele.

Aparatul de curățit țepele vatamă sau chiar zdrobește grăunțele:

1. Dacă este prea tare. Aceasta se întâmplă, când boanele rămân în el mai mult decât ar trebui.

Aparatul de curățit țepele are o ușiță ținută în cumpănă prin o greutate. Ușa aceasta se deschide îndată ce se adună pe ea o anumită greutate de grăunțe. Putem dar' să întocmim ușa aceasta așa, ca să se deschidă și când ajunge deasupra ei o cantitate mai mică de boane. În chipul acesta rămânând boanele numai vreme mai scurtă în aparatul de curățit țepele, nu sunt vătamate.

II. Când cuțitele aparatului de curățit țepele sunt noue. Atunci încă lăsăm să rămână boanele în aparat numai puțin timp.

Mai târziu cuțitele se tocesc și atunci boanele pot rămânea și mai multă vreme în aparatul de curățit țepele.

Dar nu ajunge să ținem numai îndrumările date până aci, ci este absolut de lipsă, ca economul ori mănitorul mașinei de împlătit să controleze și mai de multe ori pe el, oare bine lucră mașina ori nu. Chiar de ar afla în sac numai un grăunț sfărâmat, trebuie să caute de unde vine. Cu ajutorul îndrumărilor descrise aci ușor poate da de cauza răului și o poate delătura.

Să nu ne pară rău de oboseala împreună cu controlarea, să nu ne grăbim, să nu ne prea silim cu împlătitul, pentru că ce am câștigat în cantitate, perdem în calitate.

De ce Anglia și Germania de pe același teritoriu aduce din an în an tot mai mult orz de bere în piață? De sigur aceasta nu este numai urmarea unei recolte bune, ci mai cu seamă a împrejurării că la împlătirea orzului de bere se țin de înțeleapta vorbă: puțin, dar bine.

Ca să fie orzul de bere bun, e de lipsă ca să iasă nevătămat din mașina de împlătit.

Și aceasta și la noi o putem ajunge, numai puțină grijă să avem.

Grăunțele de orz să fie curățite de țepe, dar' să nu fie vătamate și tocite. N'abă frică economii, că ce perd la hectolitru în greutate, câștigă întreit în preț.

Să nu avem în vedere greutatea, ci bunătatea, nu cantitatea, ci calitatea, și atunci nu va trebui să aducem orzul de bere din streinătate, ci de acolo vor veni să ducă orzul nostru.

Să luăm seama cum împlătim orzul de bere!

SFATURI.

Stărpirea șvabilor. Aceste insecte neplăcute se pot stărpi cu acid arzenic de aramă (vermele de Schweinfurt). Acidul îl mestecăm cu făină și cu aceasta presărăm localul ocupat de șvabi, ori așezăm bucăți de sticlă provăzute cu făina amintită pe padiment, masă, dulapuri, lăzi etc. Această procedură trebuie repetată de atâtea ori, până când nu mai simțim nici urma acestor oaspeți hădoși, — fiind totdeauna cu cea mai mare băgare de samă, deoarece ce arzenicul e una dintre cele mai puternice otrăvi. (»Econ.«)

Știri econ., comerc., jurid., Industr.

Tărgul de țară. dela 4. Octombrie în Orăștie a fost cam slab cercetat — cum scrie »Libert.« — E drept că a și fost o zi urâtă, ploioasă, ca la țîrg. Dar cel de vite a fost destul de bun. Vitele au avut preț frumos: S'a vîndut d. e. o păreche de boi din Beriiu cu 1240 cor. (620 fl.)

Scumpirea hîrtiei. Fabricile de hîrtie dela noi și din streinătate au hotărît zilele aceste urcarea prețului hîrtiei cu 10%. În timp scurt aceasta e a treia urcare de preț a hîrtiei.

Starea sîmănăturilor. În jumătatea a doua a lunii Sept. a fost vreme ploioasă și recoroasă. În zilele 24—27 Sept. vremea s'a

răcit așa, încât a căzut zăpadă și în cele mai multe locuri a fost și îngheț. Vremea ploioasă a împiedecat lucrările de toamnă, precum treeratul, scoaterea crumpelor, culesul cucuruzului, adunarea nutrețelor etc. dar' de altă parte ploile au fost prîncioase sîmănăturilor de toamnă de orz și săcară și au rărit mult șoarecii de câmp, cari pe unele locuri au făcut pagube în bucate.

Înghețul și gerul ușor de câte-va zile a făcut pagube în cucuruz, pe unde n'a fost încă copt, apoi în pometuri, dar' cu deosebire în vii.

Culesul viilor s'a început deja și decurge acum. Rода însă pretotindenea e mai slabă, decum se aștepta. Vremea nepriincioasă din toamnă a stricat mult strugurilor. În multe părți boanele s'au scuturat sau au putrezit.

Calea ferată. Beclean-Ilva-mică e pe gătate. Trenul circulează deja între Beclean-Năsăud și se nădăduiește, că până la 1 Noiembrie c. va fi isprăvită peste tot, — după cum scrie »Rev. Bistr.«

FELURIMI.

Acul și bumbușca. Acul și bumbușca sau acul cu gămălie, cum se mai numește aceasta din urmă, își au și ele istoria lor.

Cea mai mare fabrică de ace se află în Birmingham (Anglia), unde se fac pe zi câte 37 milioane de ace și bumbuște. Celelalte fabrici engleze de felul acesta fac pe zi câte 17 milioane de ace, așa că în Anglia se fac și se espedează zilnic, în toate părțile lumii, 54 milioane de ace și bumbuște.

În Franța se fac numai 20 de milioane, iar' în Europa întreagă — cu Anglia cu tot — 84 de milioane.

Față de acest număr uriaș se naște întrebarea, că ce se alege din atîta amar de ace și bumbuște? Răspunsul este, că o parte din ele se rup, multe se rod și se tîmpesc, dar' partea cea mai mare a lor se pierd.

O bumbușcă sau un ac ne pare așa de neînsemnat, încât zărindu-l în praful de pe uliță, rar se întîmplă să-l ridicăm. Un statistician neamț a făcut socoteala, că dacă în Europa tot al treilea om ar afla pe zi câte un ac sau bumbușcă, s'ar aduna pe zi 84 milioane ace, în preț de 25 mii de franci.

Pregătirea acelor e interesantă. Deosebitele mașini din fabrică taie în aceeași lungime sîrmele (drotul), apoi le face virf ascuțit, ear' la celălalt capăt le face urechi sau le pune gămălie, le alege și le înfige în șir frumos în hîrtie.

Dacă privim acest lucru, care se face foarte regulat și fără greș, ni-se pare, că mașinile ar fi ființe vii.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Șard.

Subscrisul în numele comitetului parohial gr. or. din Șard (tractul Sihioarei) vin prin aceasta a mulțami mîrinimșilor donatori aflători în America, cari au contribuit cu daruri în scopul nou zidindei noastre biserici.

Rugînd pe bunul Dumnezeu să-i apere de toate primejdiiile, să le ajute și să-i învredni-

ciască aş putea vedea patria şi familiile în deplina sănătate, îmi fac o plăcută datorie să a le publica mai jos numele.

Vasile Coman şi Maria Coman, câte 2 dol., Ioan Coman 20 c. Dumitru Coman 50 c. Patriche Todoran, Achim Todoran şi soţia s'a Floarea Todoran, fiecare câte 1 dol. George Todoran şi fiu Georgică Todoran, Ioan Drăgiu, Nicolae Boian, Mihailă Freuzan, George Borcan, Ioan Borcan şi Ioan Meheş, câte 50 c. Zacharie Coman 25 c. George Căpăţana, Dumitru Costantin şi soţia s'a Rivica Costandin câte 50 c. Nicolae Todoran 1 dol. Vasile Nilea 50 c. Dumitru Nilea 50 c. Nicolae G. Tuşculă 25 c. Manoilă Lăpădat 50 c. Ioan Feruzan 25 c. Vasile Gligor 1 dol. Vasilie Savu, june 1 dol. Ioan L. Morari 50 c. Ioan D. Morari, Vasilie D. Morari, Nicolae M. Morari, Irafeii G. Morari şi Szaly Iános, câte 25 c. Dobaii Mozes 10 c. toţi din Haşfalău.

Vasile Lăpădat 1 dol. Floarea Lăpădat 25 c. Zacharia Bucur 25 c. Gerge Câmpean 1 dol. toţi din Şărd.

Nicolae Costandin 1 dol. Ioan Manta 1 dol. Ioan Urea, Nicolae Geaja şi Vasile Lazăr, câte 50 c. Uacharie Giaja 25 c. Buzdugan Ferent 50 c. toţi din Daneş.

Nicolae Drăgiei 25 c. Ioan Maer 25 c. George Maer şi soţia s'a Ana Maer, câte 50 c. Nicolae Maer 25 c. Ilie Măria 25 c. Pavel Buzaş 50 c. George Pinteia 20 c. Nicolae Bucur, George Şarban, Ilie Bărzea şi Pavel Pinteia, câte 25 c. Nicolae Laja 15 c. George Drăguş 25 c. Zacharie Dălbea 25 c. Ioan Bărsan 50 c. Nicolae Andrei 25 c. Zacharie Drăgiei 20 c. George Morari 25 c. Ioan Lupăa 10 c. Ioan Tenea 25 c. Petrea Diac şi Ioan Diac, câte 15 c. Zacharie Sărbu 25 c. Titus Dragoş 15 c. George Şchiop 10 c. Zacharie Micu, George Cioata şi Zacharie Pinteia câte 25 c. toţi din Daneş. Ştefan Vlad 25 c. Lazăr Micu 50 c. Zacharie Baci, Ioan Stroian, Adam Aron, Pavel Robu, George Lazăr, Nicolae Nuţii, Ştefan Lopa, Irofeii Cristea şi George Pinteia, câte 25 c. toţi din Fuiaz. Ştefan Tamuleţ, George Ilea, Ioan Ilea, Mihailă Zăblou, Mihailă Moldovan, Nicolae Tomuleţ, Ioan Şanta, Ioan Urs şi soţia Floarea Urs câte 25 c. Nicolae Oltean 20 c. Nicolae Seleuşan şi soţia sa Ana Seleuşan, Mihailă Hofnăr, Niculea Moldovan, Ioan Celemen, George Celemen şi Ilie Celemen, câte 25 c. Ştefan Bogolea 20 c. toţi din Sigişoara. Elisei Moldovan 22 c. Nicolae Pitică 25 c. fiul Nicolae Pitică, soţia Ana Pitică, Zacharie Pitică şi Nicolae Pitică, câte 10 c. Irofeii Fleşar 25 c. Ioan Goga 20 c. Ioan Naeu 20 c. toţi din Daia-Săsască. Ilie Costea 25 c. Ioan Maer 25 c. Filip Murza 15 c. toţi din Vidacutul-Român. George Meheş 50 c. Ioan Ganea 25 c. Petru Maer 10 c. Vasile Angel 25 c. toţi din Săcel. Ioan Oltean 20 c. Vasile Slămnicean 25 c. Nicolae Albu 15 c. George Vinerean şi Nicolae Vinerean, câte 10 c. Iacob Prescean 15 c. Nicolae Bărba şi Ioan Giurgi, câte 10 c. toţi din Mândra.

Ioan Olar 10 c. şi Stan Grădinari 19 c. din Loamniş. Simior Mintiliă 20 c. din Ladamoş. Nicolae Creţu şi Fazakós Iános, câte 25 c. din Alămor. Achim-Şarban şi Ioan Pupnea, câte 25 c. George Şchiop 50 c. din Cuculata. Ioan Comaniciu 20 c. din Veneţia-de-jos George Savu 10 c. din Hendorf. Nicolae Modoi 50 c. Ioan Dănaşan 10 c. Telene. Zacharie Sărbu, Matialău. Ioan Bucur Pulecu, Breaza. Ioan Cărnea, Sibiel. Nicolae Dragomir, Valea şi Dumitru Suci, Meşindorf, fiecare câte 25 c.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Abonați „Foaia Poporului” pe pătrarul din urmă al anului curent. Cetiți avizul de abonament în numărul de azi.

Emigrarea la America. Toamna de obicei crește emigrarea la America. În Ungaria se vede aceasta de pe acum. Săptămăna trecută au emigrat din Ungaria 2589 persoane și anume: 516 Maghiari, 1230 Slovaci, 316 Șvabi, 400 Croați 127 Români.

„Luceafărul” iubilar. Am amintit că cel din urmă nr. al frumoasei reviste literare „Luceafărul”, care de aci înainte este în Sibiu, este un nr. iubilar, închinat domniei glorioase de 40 de ani, ai Regelui României.

Săptămăna trecută redactorii revistei, dnii O. Goga, poetul nostru și O. Tăslăuan au prezentat regelui acest număr iubilar, în castelul Peleş din Sinaia.

D-nii Goga și Tăslăuan au fost invitați apoi la dejun de Maj. Sa Regina-poetă „Carmen Sylva” în audiență mai lungă.

Doi în loc. Vestitul Max. Falk, conducătorul foii jidano-ungurești, „Pester Lloyd” scrisă nemțește pentru străinătate, se retrage dela foaie și în locul lui vin alți doi a fi cârmaci „Pester Lloydului”, cinstiții jupâni Veigelsberg și Singer. Un jidan se duce și vin alți doi în loc.

Foile jidano-ungurești, scrise ungurește, le trag laude la toți trei.

Intre „ai noștri”. Lângă Kecskemét se aflau două tabere de țigani corturari, Un fecior din o tabără a furat o fată din cealaltă tabără. De aci se vezi ciorobor și încăierare! Vitejii se trăgeau de cap și dădeau și pușcături cu revolvere. Poliția călări abia a putut răsi bi cu poporul lui Faraon și i-a dus pe toți la primărie, cu câțel cu purcel. Căpitanul orașului a lăsat să le taie la toți pletele lungi de păr, de ceea-ce așa s'au năcăjit „ai noștri”, în cât au hotărât, că vor da foc orașului, care are un așa căpitan.

Teatre arse. În Odessa a ars teatrul rusosc. Trei pompieri au perit în flăcări și alți cinci sunt răniți.

— În Nancy (Francia) a ars total teatrul de acolo. Paguba e de 800 mii cor.

Moarte groaznică. „Drapelului” îi se scrie din Căpâlnaș (Bănat) următoarele: Prin moarte groaznică s'a sfârșit în 3 Oct. n. la 6 ore viața gornicului dela domeniul-Mocsonyi, Alex. Căldăraș. Densul venind din pădure a aflat trăsura sa în țarină și luând frânele din mâna servitorului a mănăat caii și luând în trăsura și pe un alt gornic Șofiescu, au plecat. Pușca a răzimat-o de brațul stâng și ajungând într-o vale trăsura, a zocnit și pușca a lunecat între scândurile fundului trăsurii. El repede voia s'o tragă sus, dar din nefericire cocoșul s'a deschis și pușca s'a descărcat în brațul stâng și probabil și în arterii, căci abia a exclamat: „vai mâna mea, vai mâna mea” și a și fost mort. (Insuși s'a coborât din trăsura și apoi a căzut mort la pământ). Gornicul celalalt și servitorul înspăimântați abia l'au putut ridica în trăsura de frică și l'au adus acasă. Toată comuna era în mirare și n'a voit să creadă moartea lui. La dispoziția dlui Dr. Alex. de Mocsonyi, azi va veni medicul să constateze din ce cauză a murit așa repede. Căldăraș a fost abia de 38 ani, cel mai deștept țăran în comună, fost jude, episcop, membru în com. par., mare conducător al poporului. Il jefeste toată comuna, împreună cu soția sa și un fiu de 3 ani. Odihnească în pace!

R. M.

Uleiul de pește, foarte greu de luat în urma mirosului și gustului său respingător, se poate căpăta acum în formă gustoasă și ușor de mistuit, în forma renumitei „Emulsione a lui Scott” care se capătă în toate farmaciile.

Contra falsificatorilor de vinuri. Ministrul ung. de agricultură a dat un ordin, în înțelesul căruia vor fi pedepsiți cu suma de 600 cor. toți aceia, cari vând vinuri produse în mod neiertat. Acei producători de vinuri cari amestecă vinul cu apă sau cu alte fluide oprite sau cei cari amestecă vinul cu treve sau vin de poame, sunt considerați de falsificatori de vinuri și se pedepsesc pe lângă pedeapsa în bani de 600 cor. încă și cu 2 luni arest, pe baza articolului de lege 23 din 1893.

Rabinul făcător de minuni din Sadagura, Israel Friedmanu, despre care am făcut amintire în nrul trecut, a repozat.

Familia Friedman este o adevărată dinastie de rabini de un veac și jumătate. Cel dintâiu rabin din aceasta familie a trăit în orașul Mezibos din Rusia, pela jumătatea veacului al XVIII. Certându-se cu credincioșii săi, s'a refugiat în Carpați. Copii și i-a crescut pentru cariera de rabin și ei, cum și urmașii lor s'au așezat prin Bucovina, Galiția și în Stefănești, în Moldova. Rabinii din Sadagura în curând și-au câștigat nume de preoți sfinți. Dintre ei la mai mare veste a ajuns repozatul Israel, la care se adresau jidovii fanatici și cari credeau în boscoane, din toată lumea, cerându-i sfaturi și îndrumări, pe cari le urmau orbește. Credincioșii apoi îl plăteau bine pe Israel, așa că el avea venituri mari, de milioane. El cheltuia pe an câte-o sută de mii de cor. pentru casa sa și dădea mulți bani și la săraci, să înțelege numai la de aceia, cari erau de legea lui Israel. În anii din urmă însă îi se cam împușinase venitele, pentru că s'au mai ivit și alți „rabini sfinți” prin Galiția și Bucovina, cari asemenea făceau „minuni” fără să le pese de Israel. De, gșeftul e gșeft!

Israel avea în Sadagura un castel frumos și când a murit, castelul îi era impresurat de sute de perciunați, cari plâneau cu hohot.

— S'a dus Israelul nostru — ziceau ei, — ce va fi acum de lumea asta?

— O Israele, Israele, că n'ai mai putut trăi, se mai tunzi pe oile tale credincioase!

Cassă comunală jăfuită. Cassa comunală din Nereu (comitatul Torontal) a fost jefuită în una din nopțile trecute, furând din ea 14,400 cor. Hoții nu s'au aflat încă. Casarul a fost arestat.

Cutremur de pământ în Herțegovina. În Herțegovina se simt adeseori cutremure de pământ. Așa a fost acum în 3 Oct. în partea de mează-zi a Herțegovinei, cu deosebire în valea Narentei, pe la Mostar și spre răsărit pe la Bilek.

Morți de foame. În unul din cele mai bogate orașe din lume, în Londra, sunt oameni cari mor de foame. Din datele statistice cele mai nouă se vede, că în anul trecut au murit de foame în Londra 48 de oameni. Și se poate, că numărul acesta e mai mare, deoarece nu toate cazurile se arată la poliție, care adună aceste date.

Vizită princiară. „Unirea” din Blaj scrie următoarele: Dumineca trecută a vizitat orașul nostru Alteța Sa Regală principele Maximilian, fratele regelui din Saxonia. Densul e preot și profesor de liturgica greacă la universitatea catolică internațională din Freiburg (Elveția). A fost oaspele Escel. Sale dlui metropolit, iar Duminecă seara a luat cina la părintele canonic Dr. A. Bunea. Alteța Sa a vizitat biserica catedrală, institutele de învățământ și în special capellele acestor institute. În biserica catedrală a scrutat timp mai îndelungat cărțile liturgice, arătându-se mare pricepător al liturgiei grecești. Luni cu trenul accelerat dela 9 ore a. m. a pornit cu însoțitorul său, un preot armean, la București, de unde își vor continua călătoria de studiu la Constantinopol, Sofia, Veneția. Toți cei ce au avut fericirea să-l cunoască, i-au admirat pietatea și știința.

Cununii. Maria Apolzan și Augustin Mosiș și Eugenia Apolzan și Mihail Turean își vor serba cununia Duminecă în 14 Octomvrie st. n. 1906, la 2 ore p. m., în biserica gr.-orientală din suburbiul inferior, din Sibiu.

Mamă disperată. O nevestă tină din Abauzsántó (Ungaria) și-a ridicat așa copilul din leagăn, încât mititelul a murit. Biata mamă s'a intrista așa de tare, încât s'a spânzurat în podul casei.

Al 95 și 96-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după reposesații membri Ioze-fina Binder și Ana Comșa.

Acestea formează cazurile 95 și 96 lea de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare Sibieni.

La expoziția de copii, pe care Reun. rom. agricolă sibiană o aranjază Duminecă în 14 Oct. n., în comuna Apoldul rom., pre. um aflăm, comisia higienică a comitatului Sibiu va fi reprezentată prin fizicul comitatenz dl Dr. Heinric Schuller. Distinsul medic dl Dr. Stefan Erdélyi, salutând ideea aranjării de expoziții de copii, carea va servi drept mijloc de apropiere pentru medicii noștri, a dăruit 3 exemplare din opul valoros al său: »Cartea sănătății.« Comitetul Reuniunii invită pe cât mai mulți la participare.

Caz de moarte. Subscrișii cuprinși de adâncă durere facem cunoscut tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților noștri trista veste despre repausarea neuitatului și mult iubitului nostru frate, cumnat și unchiu, Sabin Cerbu preot gr. or. or. în Părău. după grele suferințe, împărtășit cu Sf. Taine a încetat din viață în 5 Oct. c. la oarele 8 în al 31-lea an al etății, al 7-lea al veduvei și al 7-lea al preoției. Rămășițele pământești s'au depus spre odihna vecinică Duminecă în 7 Octomvrie st. n. în cimitirul comun. din Părău, Aspasia și Elena Cerbu cumnate, Ioan, George, George, Iulius, Elena, Aurelia nepoți și nepoate, Grigore și Traian Cerbu frați. Anastasia Oana și Magdalena Comaniciu surori.

Dela »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«. La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare s'au mai făcut următoarele daruri: Constantin Moga, sodal mäsar, fost membru al Reuniunii, actualmente în America, 4 cor. 80 bani (un dolar), Teodor Oilea, compt. (Câmpeni) 29 bani Vasile Necșă, paroch (Mărtinești), Dem. Axente, cul.-tip, fiecare câte 20 bani, Dr. G. Morariu, medic și soția sa Adela, (Turnu-Severin) 1 cor. 86 aani, Nicolae Vlad-Stezar, ales paroh în Jina 1 cor. Dr. Aurel Crăciunescu, întărit profesor definitiv la sem. »Andreian«, 5 cor. La același fond au mai dăruit Victor și Eugenia Tordășianu, în memoria decedatei lor rudeni Carolina Ciora, născută Țura (Gurasada), 2 cor., Maria Bogorin n. Imbăruș și Aurelia Bogorin în memoria tatălui, respective moșului Petru Imbăruș 5 cor.: d-șoara Iulia Binder, în memoria mamei sale Iosefina, 2 cor. La fondul »Victor și Eugenia Tordășianu, Pentru înzestrarea fetelor s'erace și cu alipire către Reuniune«, au dăruit Dr. Aurel Crăciunescu. din privilegiul definitivării sale ca profesor sem. 10 cor., Nicolae Adamovici, paroch (Bucium-Poeni), 5 cor. La fondul »Masa învățătorilor«, dl Ioan Popaiov, sodal mäsar, fost membru al Reun., acum în America, 4 cor. 80 bani. (1 dolar).

Apel. Fiind hotărât a pune sub tipar »hora mortului« rog pe onorații colegi, cari au lipsă de ea să mă onoreze cu abonamentul ei, care e de 1 cor. cu postă cu tot. Sunt 225 versuri parte culese, parte compuse. Acum se väd, cari m'au încurajat cu vorba, ce vor face cu ajutorul. Abonamente primesc până în 1 Nov. când voui pune-o sub tipar. Adresa: Ioan Abrudean K. Tarjan, Bihor.

Nr. 8. A apărut Nr. 8 din »Biblioteca Foi Poporului«, cu următorul cuprins: Edip, nenorocitul rege din Teba; Roata norocului; Turnul cu comorile; Preste țeri și preste mări, povestiri istorice de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani și porto 5 bani.

Toate 8 numerele 1 cor. 60 bani și porto 10 bani. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la »Foaia Poporului« sau cu prețul »Căldarului Poporului«, care va apărea în câteva zile.

A apărut: Carte de cetire germană, cu exerciții de traducere și de conversațiune, compuse pe baza lecturii, de Ioan Bunea, profesor gimn. pentru clasa V. și VI. gimn. Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul 250 cor.

Șir nesfârșit. Foaiei »Revista Bistr.« ii s'a intentat proces pentru o notiță cu titlul »Mișcări mari în țară« publicată în preajma alegerilor de astăprimăvară.

»Productul natural uleiului de pește, ca mijloc de cură«. Deja antecesorii noștri știau, ce putere de vindecare are uleiul de pește, și că, dacă îl luăm regulat, ce servicii face singuraticelor organe ale corpului omenesc. Acest fapt s'a susținut până azi. Știința medicală până acum n'a putut avea un product artificial, ca substitut, care se se apropie baremi succesului de vindecare a uleiului natural de pește. Acesta natural a avut ca urmare, că și azi, după sute de ani, uleiul de pește e considerat și folosit ca un mijloc de de casă și de cură de rangul prim.

Rafinarea gustului prin anumite curățiri face să dispartă repulsiunea, ce exista altcum la luarea uleiului de pește, și azi se poate constata, cu deosebire la copii se poate face observația, că uleiul de pește aproape în toate cazurile se ia cu plăcere. Un product căruia în ce privește gustul și bunațea nu îi se poate pune ușor alătura un altul, posedem noi în preparatul »Iodella«, care de mulți ani se prepară de farmacistul Vilh. Lahusen. în Brema, sub numele: Ulei de pește-iod-fer »a lui Lahusen.« Insigniul »Iodella« l-a primit productul prin o înprotocolare de patent oficioasă, care are să scutească îndeosebi pe pacienți de imitații și să le ofere siguranța, a primi veritabilul preparat Lahusen.

»Iodella« este unul din puținele mijloace, care în urma bunaței sale, s'a susținut durabil în medicină și a arătat efect bun surprinzător la scrofule, morbul englez și lipsa de sânge. Noi nu ezitam a designa »Iodella« ca un amic în odaia bolnavului și știm, că o probă va confirma deplin cele zise de noi. Cu deosebire sunt favorabile succesele, dacă facem o cură mai lungă, care se poate începe în ori ce timp.

Ar trece preste cadrul acestai articolaș, dacă am voi să cităm și numai puține din multele scrisori de recunoștință; despre aceste dau iufomațiile cele mai bune tipăriturile fabricantului.

»Iodella« se capătă în toate farmaciile.

Producțiuni și petreceri.

Corpul didactic din Apoldul de jos va da o reprezentație teatrală împreună cu dans, Duminecă în 14 Octomvrie n. după espoziția de copii, în sala școalei cea mare. Venitul curat e destinat bibliotecii școlare. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de intrare: benevol. Oterte marinimoase se primesc cu mulțămintă și se vor publica.

Unelte economice.

Vestim pe economii noștri, că comitetul nostru central pune la dispoziție spre folosire, pe lângă purtarea cheltuelilor de transport, plugul sistem Sack și grapa de fânațe (mușchi)!

Unelte se dau cu preferință membrilor Reuniunii locuitori în comunele, unde asemenea unelte nu s'au folosit până acum, și se iau în primire dela subscrișul secretar. Aceste unelte la dorință se pot cumpăra dela Reuniune cu preț convenabil.

Sibiu, 5 Octomvrie n. 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucuța,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Din public.

Onor.

»Transsylvania«

bancă generală de asigurare mutuală
Sibiu.

Subscrișii prin aceasta venim a aduce mulțămintele noastre băncii »Transsylvania« pentru corecta licvidare și asemnarea grabnică a despăgubirilor pentru incendiul din 17 Septemvrie 1906 și o recomandăm cu toată căldura, ca una dintre cele mai bune și culante bănci de asigurare.

Sibiu, în 28 Septemvrie 1906.

Popoviciu Ioan m. p.

Zágoni István m. p.

Bobelnean Livu m. p.

226 1—1

Nici o osteneală sau cheltuială

nu cruțăm la cumpărarea materiilor brute pentru prepararea Emulsiunii Scott, numai să asigurăm calitățile în adevăr prime și cele mai bune de oleu de pește și de hipofosfiți de var și natron. Aceste materiale exclusiv de clasă primă sunt apoi prelucrate prin procedura proprie a lui Scott, care se distinge prin dibăcie tehnică și prin curățenia cea mai exemplară și produsul e nu numai gustos și foarte ușor de mistuit, ci și de efect extraordinar, cu mult mai bun decât oleiul obicinuic de ficat de pește. În toate cazurile de slăbiciune, fie corporală, fie în urma boalei, fie pacientul bărbat desvoltat sau copil, este Emulsiunea lui Scott totdeauna un mijloc neîntrecut de întărire.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtapotheke«

Budapest IV. Vázzi-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 1—2

Să poate oăpăta înțet locu
Kalodont

68 31—42

a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă, păstrează
dintii curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

V. N. în F. Șeb. Pentru America abonamentul e 5 cor. 50 bani pe 1/2 an și aici e 2 cor. 20 bani. Ai să mai trimiți încă 3 cor. 70 bani.

P. P. în Bpr. Căldarul pe a. 1907 a apărut. Costă 40 bani și 5 bani porto.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Lipsa de apetit a copiilor bolnavi de stomach adese-ori provine de acolo, că nutrețul le este bun, dar' nu e potrivit cu sucurile lor de mistuire. Dar' făina lui Kufek pentru copii are efect de a deștepta apetitul pe lângă aceea, că e un nutreț pufnic, adică un astfel de nutreț, în care se află în belșug albumin și materie minerală, așa că singură e îndestulătoare pentru nutrirea băieților. Folosindu-o aceasta, se poate da băiatului supă de carne, lapte caco etc. și astfel îl putem da earăș la nutrețul de mai nainte.

134 B 1-1

Carol Albert

croitor de cavaleri

Sibiu

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 13-52

Croitoreasă bună

sosită din București și lucrând numai după
moda parisiiană, roagă pe onor.
doamne să viziteze atelierul său.

D-ra Adam

Strada Măcelarilor Nr. 30

Etagiul I.

212 4-6

Doi băieți

să primesc ca învățăci în lucrătoria
de ghetarie și cismărie a subscrisului

TEODOR MOLDOVAN

Str. Gușteriței Nr. 85 158 6-6
Sibiu — Nagyszeben.

În totdeauna bani în buzunar.

Până la 200 sau 300 Cor. lunar profit pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanți, lucrări de mână, adrese, etc. pentru articole de consum. Detalii sub „Mercur“ Nürnberg 1, Fürtherstrasse 78. 178 9-10

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,

substituie pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2 — se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Especție zilnică.

214 2-40

Atenție! Nici când n'a fost! Atenție!

Un orologiu

care umblă bine, pe lângă garanță, cu lanț cu tot
costă numai Cor. 2 95

espedăm noi, cât timp ne ajunge depositul, dela filiala noastră în Bregenz (Austria), trimițând banii înainte sau cu rambursă; noi facem acest preț enorm de ieftin, ca să lichidăm depositul nostru de peste 100.000 de bucați.

Rară ocazie favorabilă pentru revizători.

Fabrică elvețiană de oroloage „Aralk“, Bregenz.

Garanță 2 ani!

Garanță 2 ani!

231 1-3

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 13-52

Buti bune de ținut vin

se vând cu preț convenabil.

Informații la administrația »Foi
Poporului«.

Preluare de ospetărie.

Berărie, cu localități de curte

Strada Cîsnădiei Nr. 51

mai nainte Speck — — — restaurant vechiu.

Bere bok de grad înalt, Transsylvania deschisă
zilnic de mai multe-ori începere proaspătă (țap). — — —

Bere de Steinbruch
cu butelia o o o o o

Culină recunoscută
de bună, fără a fi
liși se luăm centură

Vinuri veritabile
curate o o o o o o o o

Zilnic dejun mezeluri. — Prânz în ospetărie și în afară.

211 4-6

— Odaie separată pentru reuniuni. —

De sprigin binevoitor se roagă

L. Kwanka.

228 1-

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoeriți mai bine la Iuliu Meinl în Budapesta (filială: Sibiu, strada Cîsnădiei 24.) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cîsnădiei 24.

F. STOIBER

Sibiu, strada Cîsnădiei 57.

Deposit de mănuși și bandage.

Are onoare a recomanda înaltului stat militar și onoratului public civil depositul său bogat în toate felurile de mănuși de nou procurate glacie, svedice, de spălat (pentru oficeri și comis), de mătase și de ață (lungi și semilungi), toate numai în calitatea cea mai bună, cum și în bandage și specialități și se roagă de prețiosul sprigin.

202 4-6

Publicațiune.

Am onoarea a face cunoscut prestatimului public din Sibiu și jur, că 'mi-am mutat

ascuțitoria mea artistică

din Viena la Sibiu. Aici se efectuează briciuri, foarfeci și toate unelte și instrumentele cu cunoștință de specialist și pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ca specialitate țin întotdeauna un deposit bogat de briciuri engleze, cu ascuțit concav prima și toate utensiliile pentru barbieri și friseri. La aceste fac atenție în deosebi pe aceia, cari se rad singuri. Comande postale se efectuează în 3 zile.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

Alexandru Exner, ascuțitor artistic
Pământul-mic 13.

187 8-10

Bandage patentate pentru hernie

priv. imp. reg.

fără arc pe corp, cu arc pe pelotă.

Lei 14 buc. pe o parte
> 22 > pe amb. părți
Indicațiunea măsurilor.

1) Incunjurul șoldului în centimetri; 2) Unde este hernia: la stânga, la dreapta sau în ambele părți; 3) Mărima aproximativă a herniei: d. e. ca un ou de găscă, un ou de găină sau ca un pumn, etc. etc.

Această nouă construcțiune de bandage pentru hernie o pot recomanda ca cea mai **sigură, practică și comodă** ori-căruia care suferă de hernia cea mai gravă și îndelungată și chiar aceia, care are ocupație grea. E recunoscută cu laude de toate autoritățile medicale și foarte bine recomandat.

O. NEUPERT NACHFOLGER
fabrioa de bandage

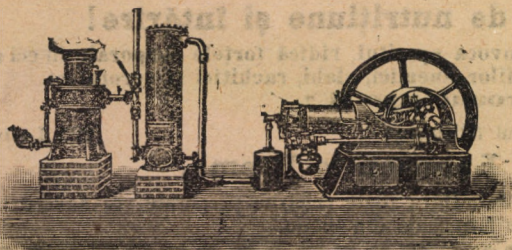
Viena I., Graben 39 A (în interiorul Trattnerhof)

Se expediază prompt cu ilustratul mod de întrebuințare contra ramburs.
Prospecte gratis la cerere. 191 8-10

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto”
și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1¹/₂—2¹/₂ fleri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

Sibiu, Poarta-Cîsnădiei.

163 11-28

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbolnăvirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al înfricoșatei

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculoza, delătură tusa, ușurează scupirea de sânge, disolvă flema. Deci cine voințe să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 21-40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel”

Budapesta, Josefing Nr. 64/26.

Nu numai să cetim

ci trebue să și probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai nainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca să avem un teint alb și liber de pistrii, cum și o culoare delicată a feții.

Să afli bucata cu 80 fleri în Sibiu la:

Farmacile la „Urs”, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cîsnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cîsnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cîsnădiei, Carol Arz, str. Cîsnădiei; mai departe în Sighisoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 27 50

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vinderarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare să pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuritor și curățător e institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-ât 10) unde cu bunăvoință și conștiințitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor silnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țevă, de tisticale, de șira spinării, de nervi, urămirile omăniei și ale sifilisului, boala albă, boala de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă lașup Dr. Palóc dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminica până la 12 ore la amezai).

Adresa: Dr. PALÓC medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-ât 10. 84 83-

Prete 300 de distincții înalte.
Prete 30.000 motoare originale „Otto” în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu culant.

Nr. 2919/906.

230 1-3

Publicare de licitație.

Lemne de foc și de lucru din secția de exploatare »B« a pădurii comunale Alțina, aflătoare pe o tăietură de 180 jugere cat. din anul 1903—1905 cu diametru de 18—26 cm. 2052 de bucăți, cu diametru de 28—38 cm. 2960 de bucăți și cu diametru de 40—70 cm. 1683 de bucăți, de stejar din cari se pot scoate 5040.⁸ metri cubici, se vor vinde prin licitație publică împreună cu oferte închise, în 29 Oct. n. c. la casa comunală din Alțina.

Prețul de strigare 31514 Cor. 60 fl.

Vadiu: 10%, a prețului de strigare.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

La ofertele scripturistice are să se alăture vadiul scris.

Condițiile de licitație se pot vedea la oficiul reg. ung. forestier din Sibiu și la prim-pretorul subscris.

Nocrich, 7 Oct. 1906.

In absența din oficiu a prim-pretorului

Graef
pretor.

Nr. 824/906.

229 1-1

Publicațiune de licitație.

În 14 Octomvrie n. c. se esarîndează prin licitație publică pășunea estinsă, apartinătoare comunei **Noul-săsesc** (comitatul Sibiu) și bisericei evanghelice, pe timpul din 1 Noemvrie 1906 până în 1 Martie n. 1907. Informații se dau în cancelaria comunală.

Noul-săsesc, 7 Oct. 1906.

Primăria.

Nr. 637/906 prim.

221 2-2

De dat în arîndă.

Primăria comunei **Dala** dă în arîndă prin licitație publică, ce se va ține în 14 Oct. a. c. la 3 ore p. m. dreptul de pășune de toamnă și de iarnă pe 1906, eserciat și până acuma în hotarul comunei. Prețul strigării e 200 Cor. Vadiu 10%. Condițiile de licitație se pot vedea în cancelaria comunală în orele de oficiu.

Nr. 4109/1906 pret.

219 2-3

Vindere de lemne de brad.

Comuna **Seliște, Galeș și Tilișca** au primit cu ordinul m. Nrul 32883 I—A—2 îndreptățirea de a vinde, în brădetul dela Piatra-Albă lemnele de brad pe un teritoriu de 1057.3 jugere cat. prin tăiere, — ear' pe un teritoriu de 714.7 jug. prin rîrire.

Negustori de lemne, care se interesează de vânzarea de păduri pot lua aceste părți în privire în lunile Octomvrie și Noemvrie a. c., până-ce ține timpul favorabil.

Pentru deslușiri și îndrumări se poate adresa la primăriile comunelor interesate, respective la curatoratul de cerc r. ung. silvanal în Seliște.

Seliște, în 25 Septemvrie 1906.

Primpretorul cercului.

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpeta la

Gustav Meltzer

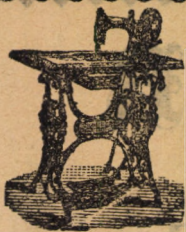
fabrică de lumini și săpun
strada Gușteriței 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,
— strada Cîsnădiei. —

220 2—

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer

AVIS!

P. T.

Comerciul de mașine de cusut și biciclete

Carol F. Wultschner

cum și atelierele sale și
institutul seu de nichelat,

se află din 1 Septemvrie 1906 în

strada Poplăcii 43 (Quergasse, colțul Hechtgasse)

unde se execută prompt, conștient și foarte ieftin toate lucrările apartinătoare branșei mecanice, cum și toate reparaturile la biciclete și mașinile de cusut.

Tot acolo se află și un

Deposît de biciclete, producție proprie și deposît de mașine de cusut de-ale celor mai renumite fabrici din Germania și Austria.

Mai departe se află întotdeauna în deposît toate părțile constitutive ale mașinelor de cusut și ale bicicletelor și apartinențele lor.

Ocazie rară de cumpărat

în mașine de cusut, cu prețuri foarte scăzute.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

227 1-3

Cu distinsă stimă

Carol F. Wultschner, mecanic
Sibiu — Nagyszeben.

Am onoare a face cunoscut onor. p. t. public, că afară de articli de cârnați, șuncă escelentă, slănină de casă, cârnuri afumate, unsoare de porc prima etc. toate de calitate escelentă recunoscută, de azi înainte vînd și

carne proaspătă de porc

cu prețurile de zi, în neguțătoria mea de cârnuri afumate,

Strada Măcelarilor Nr. 21.

La o probă invită cu stimă

223 2-2

Francisc Serfözö

strada Măcelarilor Nr. 21

vis-à-vis de posta principală.

Zilnic cârnați și cârnuri afumate din carne curată de porc.

Jodella

(Uleiul de pește Lahusen). Cel mai plăcut ulei de pește.

Neîntreout ca mijloc de nutrițiune și întărire!

Are efect de-a renoua sîncurile, de-a provoca apetitul, ridică forțele corporale în cel mai scurt timp. E de recomandat în deosebi copiilor anemici, slabi, rachitici și scrofuleși.

Prețul Coroane 3.50 și 7.

Singurul fabricant:

225 1-10

Farmacistul **Wilh. Lahusen** în Breme.

Fiind imitații, se fîm atenți la numele „Jodella”; toate celelalte preparate, ca neveritabile, sunt a se refusa. Proaspăt se capătă în toate farmaciile din Sibiu.

Flecarea imitație și retipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamalul lui Thierry

numai cu marca verde de călugăriță. Scutit prin lege. De renume vechin, neîntreout contra perturbațiilor de mistuire, sgărçurilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alifile de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

Să poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 9-52

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.